

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет Педагогічної освіти та соціальної роботи

Кафедра Загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС

освітнього компонента циклу професійної підготовки

Педагогіка

(Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи)

підготовки бакалаврів

Спеціальності **014 Середня освіта (Мова і література (німецька))**

Освітньо-професійної програми **Середня освіта. Німецька мова**

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Педагогіка» (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи) підготовки бакалаврів галузі знань *01 Освіта/Педагогіка* спеціальності *014 Середня освіта (Мова і література (німецька))* за освітньо-професійною програмою *Середня освіта. Німецька мова.*

Розробник: Бартків Оксана Степанівна, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Протокол № 1 від 30.08. 2022 р.

Завідувач кафедри:

 (Семенов О.С.)

Бартків О.С., 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика ОК
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014. Середня освіта (Мова і література (німецька)) Середня освіта. Німецька мова бакалавр	ОК циклу професійної підготовки
Кількість годин / кредитів _180_ / _6_		Рік навчання 2
		Семестри -3-4-ий__
		Лекції 36год.
		Практичні (семінарські) 36 год.
ІНДЗ: €		Лабораторні ____ год.
	Самостійна робота 96__ год.	
	Консультації__12__ год.	
Мова навчання		Форма контролю:екзамен
		українська

За змістовими модулями:
Модуль «Сучасні педагогічні технології»

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика ОК
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014. Середня освіта (Мова і література (німецька)) Середня освіта. Німецька мова бакалавр	ОК циклу професійної підготовки
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 26 год.
		Практичні 20 год.
ІНДЗ: €		Самостійна робота 38 год.
	Консультації 6 год.	
	Форма контролю <i>відсутня</i>	

Модуль II. Методика виховної роботи

Таблиця 3

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика ОК
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014. Середня освіта (Мова і література (німецька)) Середня освіта. Німецька мова	ОК циклу професійної підготовки
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 2
		Семестр 4
		Лекції 10 год.
		Практичні 16 год.
ІНДЗ: €		Самостійна робота 58 год.
	Консультації 6 год.	

	бакалавр	Форма контролю <i>екзамен</i>
--	-----------------	--------------------------------------

II. Інформація про викладача

Бартків Оксана Степанівна

Науковий ступінь кандидат педагогічних наук Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація 0997366736, [Bartkiv.Oksana@eenu.edu.ua/](mailto:Bartkiv.Oksana@eenu.edu.ua)

bartciv.oksana@gmail.com

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

MOODLE: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2314>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК.

Силабус освітнього компонента «**Педагогіка (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи)**» підготовлено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців за спеціальністю *014 Середня освіта (Мова і література (німецька))*.

Об'єктом вивчення освітнього компонента є технології та методика організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти для базової школи за предметною спеціальністю – німецька мова.

Предметом – зміст, форми та методи підготовки майбутніх вчителів німецької/англійської мови та літератури до технологізації процесу навчання та методики виховної роботи в закладах загальної середньої освіти для базової школи.

Освітній компонент «**Педагогіка (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи)**» розкриває основні вимоги до технології побудови навчального процесу та методики проведення виховної роботи в закладах загальної середньої освіти як цілісного й системного процесу, його структуру, мету і завдання, закономірності, зміст, методи, форми, засоби, умови формування компетентного учителя закладу загальної середньої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта» (Мова і літератури(німецька)), відповідно до ОПП підготовки фахівця, затвердженої Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Застосовуючи в майбутній професійній діяльності новітні технології навчання й виховання майбутні вчителі німецької/англійської мови та літератури зможуть суттєво вплинути на створення в закладах загальної середньої освіти сприятливого освітнього середовища, розвиток школярів середнього та старшого шкільного віку та сприяти актуалізації їхніх внутрішніх резервів для повноцінної творчої самореалізації в усіх сферах життєдіяльності.

Основні теоретичні положення навчального курсу висвітлює дванадцять тем. Контекстність розкриття фундаментальних положень змісту дидактики (сучасних педагогічних технологій) та методики виховної роботи досягається через створення умов, максимально наближених до професійної діяльності.

Курс буде цікавим тим, хто вмотивований до ефективної організації освітнього процесу, до викладання німецької/англійської мови та літератури в закладах загальної середньої освіти та проведення виховної роботи зі школярами.

2. Пререквізити.

Освітній компонент «**Педагогіка (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи)**» базується на знаннях, навичках й уміннях, котрі засвоєнні під час опрацювання завдань ОК «Вікова фізіологія з основами гігієни», «Основи психології», «Вікова, педагогічна та соціальна психологія» і ін.

Постреквізити.

Компетенції, які засвоює студент у ході вивчення ОК «Педагогіка (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи)», стануть необхідною основою для вивчення таких освітніх компонентів, як: «Методика викладання іноземної мови в дошкільних закладах освіти та в початковій школі», «Методика викладання іноземної мови в середній і старшій школі», успішного проходження «Навчальної психолого-педагогічної практики», «Виробничої педагогічної практики», результативного написання курсової роботи з фаху.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета та завдання освітнього компонента полягають у формуванні в майбутніх учителів німецької/англійської мови та літератури в закладах загальної середньої освіти для базової школи інтегральної та системи загальних і фахових компетентностей планування, організації та проведення навчальних занять з німецької/англійської мови та літератури; методики організації виховних справ, виховання та розвитку школярів у закладах загальної середньої освіти з визначенням їх діагностичної мети, завдань, змісту, форм, методів та упровадженням сучасних технологій в освітній процес, урахування особливостей навчання та виховання школярів з особливими освітніми потребами тощо. Курс акцентує увагу на розвиток й удосконалення *soft skills* здобувачів освіти: уміння вирішувати проблеми та приймати рішення, критично мислити, працювати з інформацією, уміння вислухати, робота в команді, лідерство і под.

Викладання освітнього компонента передбачає поєднання інтерактивних і традиційних форм навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються платформа дистанційного навчання MOODLE, ZOOM, дистанційної платформи для вчителів загальної середньої школи Toolbox та спеціальні інформаційні технології, такі як відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування тощо.

4. Результати навчання (компетентності)

У процесі вивчення освітнього компонента у студентів мають бути сформовані компетентності:

Таблиця 4

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати різного рівня складності спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі освіти / педагогіки, викладати німецьку та англійську мови в закладах загальної середньої освіти для базової школи, що передбачає застосування сучасних теорій та методів освітніх наук і новітніх інформаційних технологій. школі.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою (в усній і письмовій формах) на професійному рівні.</p> <p>ЗК 3. Здатність до вираження національної культурної ідентичності, осмислення історії у контексті розвитку соціальних інституцій та груп, виявлення поваги до багатоманітності й мультикультурності у суспільстві; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій.</p> <p>ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі для здійснення професійної діяльності.</p>

	<p>ЗК 5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях, використовуючи інформацію з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї.</p> <p>ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, толерантного та взаємоввічливого спілкування з представниками інших професійних груп із дотриманням професійної етики.</p> <p>ЗК 10. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність усвідомлювати структуру педагогічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>ФК 5. Здатність планувати та організовувати освітній і виховний процес з урахуванням вікових, індивідуальних та соціально-психологічних особливостей, прогнозувати його результати, використовуючи різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.</p> <p>ФК 6. Здатність моделювати зміст навчання задля формування в учнів ключових компетентностей, добирати й ефективно використовувати сучасні методики й технології навчання, усвідомлення структури та послідовності етапів уроку, розуміння необхідності планування уроку.</p> <p>ФК 8. Здатність здійснювати об'єктивний контроль, оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.</p> <p>ФК 9. Здатність розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісне ставлення, використовувати стратегії роботи з учнями, які мотивують та сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, а ідентичності.</p> <p>ФК 10. Здатність підтримувати осіб з особливими освітніми потребами та створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; обирати освітні технології виховання з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями.</p> <p>ФК 11. Здатність: організовувати безпечний навчально-виховний процес, пропагувати здоровий спосіб життя; планувати й проводити години класного керівника; до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу; організовувати виховні заходи, планувати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, оздоровчих таборах.</p> <p>ФК 12. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної та наукової діяльності: визначати індивідуальні професійні потреби, знаходити умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; виконувати наукові фахові дослідження з іноземних мов та методики їх навчання, а також оприлюднювати їхні результати.</p>
<p>Програмові результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН 1. Осмислює основні завдання педагога-вчителя, який володіє фаховими знаннями і здатен незалежно мислити, відповідально діяти та вирішувати професійні й практичні завдання у галузі освіти / педагогіки, пов'язані з викладанням німецької й англійської мов у закладах загальної середньої освіти для базової школи із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій зорієнтованого компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p>ПРН 2. Вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземними мовами усно й письмово з метою використання їх для організації й управління освітнім процесом.</p> <p>ПРН 3. Вміє ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-</p>

	<p>комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті.</p> <p>ПРН 4. Аналізує можливості особистого професійного розвитку, визначає його оптимальний зміст і форми, здійснює моніторинг власної педагогічної діяльності, планує процес свого подальшого навчання й самоосвіти.</p> <p>ПРН 5. Розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; вміє зберігати й примножувати його моральні, наукові цінності і досягнення.</p> <p>ПРН 6. Використовує різні види ораторських виступів, ефективно планує виступи та добирає матеріал, оперує методикою підготовки та виголошення промови, володіє основами техніки мовлення, вміє фахово вести розгорнутий монолог/діалог та уміло застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування.</p> <p>ПРН 7. Використовує інформаційні та комунікаційні технології для підбору доцільних форм, методів та засобів навчання, відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів, усвідомлює структури та послідовності етапів уроку, розуміє необхідності планування уроку.</p> <p>ПРН 13. Здійснює управління процесом виховання; добирає методи й прийоми виховання; застосовує індивідуальну, групову та масову форми виховної роботи; вміє планувати й проводити години класного керівника, виконувати його обов'язки, організовувати виховні заходи, співпрацювати з сім'ями учнів, залучати активну громадськість до процесу виховання, здійснювати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, планувати виховну роботу в оздоровчих таборах.</p> <p>ПРН 14. Здійснює планування та організацію освітнього процесу з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету; вміє передбачати труднощі, що можуть виникнути на кожному з етапів уроку та знає шляхи їх вирішення.</p> <p>ПРН 15. Використовує способи самозбереження психічного здоров'я, конструктивно та безпечно взаємодіє з учасниками освітнього процесу, запобігає конфліктам в освітньому процесі.</p> <p>ПРН 16. Вміє взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходів, визначених цілями сталого розвитку.</p> <p>ПРН 17. Створює умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, здійснює педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>ПРН 18. Дотримується під час навчально-виховного процесу нормативно правових актів у галузі освіти, рекомендацій зі збереження здоров'я школярів.</p> <p>ПРН 19. Ефективно організовує освітній процес відповідно до вимог законодавства, застосовує різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, раціонально використовуючи навчальний час; обирає освітні технології виховання відповідно до цілей і завдань сучасної освіти.</p>
--	--

Soft skills:

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати

нові виклики, проблеми;

- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні і розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;

- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, вміння вільно мислити;

- вміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;

- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 5

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Самост. робота	Конс.	*Методи навчання	**Форми, методи оцінювання/ Бали
Змістовий модуль I. Сучасні педагогічні технології.							
Сучасні технології організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти							
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки. Основні педагогічні категорії. . Поняття педагогічних технологій. Характеристика сучасних педагогічних технологій навчання.	8	4	2		2	РП, ЕБ, РНМД, РІВ	Усне опитування, самостійна робота, дискусія / 2 б.
Тема 2. Розвиток, виховання і формування особистості. Вплив факторів на формування особистості. Сучасні теорії розвитку особистості. Технологія розвитку критичного мислення. Особливості дітей з особливими освітніми потребами і їх урахування в процесі розвитку особистості. Урахування в процесі викладання німецької/англійської мов в базовій школі сучасних технологій розвитку школярів.	10	2	2	2	4	ДБ ,ЕБ, КМ, МД	Усне опитування, повідомлення, самостійна робота / 2 б.
Тема 3. Технологія проєктування процесу навчання. Сутність процесу навчання. Компоненти процесу навчання. Основні функції навчання. Основні етапи оволодіння знаннями. Загальне поняття про закономірності та принципи навчання. Правила навчання, їх зв'язок із принципами навчання. Принципи навчання в народній дидактиці. Технології особистісно-орієнтованого навчання в розвитку школярів загалом та сприяння якісним змінам в розвитку дітей, що мають особливості освітні потреби.	14	4	4	2	4	ДБ ,ЕБ, КМ, МД	Усне опитування, повідомлення, виконання практичного завдання, самостійна робота / по 2 б.
Тема 4. Технологія відбору та структурування змісту освіти. Загальне поняття про зміст освіти як дидактичну категорію. Концепція нової української школи, Державний стандарт середньої освіти для базової школи про модифікацію змісту навчання школярів відповідно до програмових результатів навчання. Технологія укрупнення дидактичних одиниць. Технологія	11	2	2	1	6	МШ, НВ, КМ, МД	Усне опитування, повідомлення, дискусія / 2 б.

інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріал. Технологія проблемного та програмованого навчання. Процес навчання в період воєнного стану. Документи, в яких відображається зміст освіти в школі: типова освітня програма закладу загальної середньої освіти, типові освітні програми спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, навчальні плани, навчальні програми, модельні навчальні програми, підручники, посібники.							
Тема 5. Технології інтерактивного навчання. Методи та прийоми інтерактивних технологій навчання. <i>Технології кооперативного навчання</i> (Змінювані трійки. Акваріум. Два – чотири всі разом. Ланцюжок. Діалог. Коло ідей. Синтез думок. Спільний проєкт. Пошук інформації.). <i>Технології колективно-групового навчання</i> (Навчаючи – учусь. Мікрофон. Незакінчені речення. Ажурна пилка. Кейс метод. Метод модерації. Дерево рішень). <i>Технології ситуативного моделювання</i> (Симуляції. Спрощене судове слухання (суд prose), дидактичні ігри. <i>Технології опрацювання дискусійних питань</i> (Займи позицію. Зміни позицію. Метод Прес. Дискусія. «Дискусія з відкритим кінцем». «Дискусія з закритим кінцем». Техніка акваріума. Мозковий штурм. Човниковий метод. Дискусія в стилі ток-шоу. Оцінювальна дискусія. Дебати. Дискусійні гойдалки. Карусель.). Хмарні технології навчання, мобільне навчання, QR-коди, STEM, сторітеллінг, кроссенс, «Фішбоун» як новітні технології для Нової української школи. Технологія вибору методів навчання. Урахування особливостей дітей з особливими освітніми потребами у процесі відбору інтерактивних технологій навчання.	18	6	4		8	МШ, НВ, КМ, МД	Усне опитування, повідомлення робота в малих групах по 2 б.
Тема 6. Сучасні форми організації навчального процесу в освітньому закладі. Квест, гра, конференція, семінар, майстер-клас, тренінг як сучасні форми навчання. Основні підходи до класифікації типів уроків. Індивідуальні, групові та колективні форми дослідницько-пізнавальної діяльності учнів на заняттях. Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання. Навчальні гуртки та проблемні творчі об'єднання школярів. Педагогічна технологія на основі системи ефективних уроків. Урахування специфіки проведення різних форм організації навчання в умовах інклюзивного навчання.	16	4	4		8	МШ, НВ, КМ, МД	Усне опитування, повідомлення, виконання практичного завдання по 2 б.
Тема 7. Технологія оцінювання навчальних досягнень учнів. Контроль та оцінка	13	4	2	1	6	ЕБ, РІД, РІВ, ТВІР.	Усне опитування, повідомлення,

навчальних досягнень школярів. Суть і види контролю. Функції контролю. Методи контролю. Технологія тестового та формульованого оцінювання. Технологія «Портфоліо»; безоцінкове навчання; рейтингові технології. Основні вимоги до перевірки і оцінки навчальних досягнень учнів. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Організація і методика перевірки і обліку навчальних досягнень учнів та учнів з особливими освітніми потребами.							виконання практичного завдання, самостійна робота / 2 б
Разом за змістовим модулем 1	90	26	20	6	38		ПК-206 ІНДЗ 1- 26
Змістовий модуль 2. Методика виховної роботи. Теоретико-методичні основи методики виховної роботи в закладах загальної середньої освіти							
Тема 8. Сутність процесу виховання, методики виховної роботи. Методика виховної роботи, її сутність та завдання. Мета виховання в сучасній школі. Діагностичність постановки мети виховної роботи. Закономірності та принципи виховної роботи. Класний керівник, його функції та посадові обов'язки, плани виховної роботи класного керівника. Урахування у виховній роботі класного керівника особливостей дітей з особливими освітніми потребами.	15	2	2	1	10	ЕБ, РІД, РІВ, ТВІР	Усне опитування, повідомлення, дискусія / 2 б.
Тема 9. Технології виховного процесу в сучасному закладі освіти (технологія морального, естетичного, правового, трудового, екологічного, економічного, фізичного, статевого, патріотичного виховання). Методика реалізації технологій методики національно-патріотичного виховання в закладах загальної середньої освіти для базової школи. Методика профілактики булінгу. Діяльність класного керівника з формування здоров'язберезувальної поведінки учнів. Методика позакласної виховної роботи. діяльність педагога-вихователя в літніх закладах оздоровлення та відпочинку.	22	2	4	2	14	ЕБ, РІД, РІВ, ТВІР	Усне опитування, повідомлення, виконання практичного завдання, ТР, самостійна робота / по 2 б.
Тема 10. Методика реалізації методів виховання в сучасній школі. Класифікація методів виховання. Характеристика груп методів виховання. Критерії відбору методів виховання. Методика реалізації методів виховання в сучасній школі.	21	2	4	1	14	ДС, МКН, МД, МВ	Усне опитування, повідомлення, дискусія / по 2 б
Тема 11. Методика проведення сучасних форм організації виховного процесу. Класифікація форм виховного процесу. Характеристика форм виховної роботи. Методика проведення основних форм виховної роботи з школярами. Урахування специфіки проведення різних форм виховної роботи з дітьми з особливими освітніми	17	2	4	1	10	ДС, РК, МД, МВ	Усне опитування, повідомлення, дискусія / по 2 б

потребами.							
Тема 12. Особистість і колектив. Система роботи класного керівника з колективом. Стадії розвитку учнівського колективу. Колективні творчі справи. Шляхи згуртування учнівського колективу. Методика роботи класного керівника з колективом. Командна робота класного керівника з іншими фахівцями у вихованні дитини з особливими освітніми потребами.	15	2	2	1	10	ДС, РК, МД, МВ	Усне опитування, обмін думками, групова та парна робота, самостійна робота, Т /2
Разом за змістовим модулем 2	90	10	16	6	58		ПК-166 ІНДЗ-2-2 б
Усього годин	180	36	36	12	96		40б
Види підсумкових робіт (за потреби)							Бал
Поточний контроль							40 б
Неформальна/інформальна освіта							до 10 б
Модульна контрольна робота 1							30
Модульна контрольна робота 2							30
Усього годин	180	36	36	12	96		100б

* Методи навчання

Традиційні

за джерелом знань

– словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПтБ – поточна, ПдБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПтІ – поточний, ПдІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, схемами, інтелект-картами, інфографікою, картами часу і т. ін.);

– наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;

– практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВПР – вправи (РВПР – репродуктивні, ПВПР – продуктивні, КВПР – конструктивні, ТВПР – творчі), ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти, МВ – мікровикладання.

за характером пізнавальної діяльності студентів

ПІ – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи-вчуся, ТШ – ток-шоу, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – вебквест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, РЗБ – ромашка запитань Б. Блума, ДЩ – двосторонній щоденник, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

Примітки: 1/ Teams, Zoom, MOODLe – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/ Методи та форми контролю:} ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, МВ – мікровикладання, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

III. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Тема. Сучасні педагогічні технології, їх характеристика

1. Представити алгоритм реалізації сучасної педагогічної технології.
2. Опрацювавши класифікацію педагогічних технологій, побудувати структурно-логічну схему освітніх технологій.

Тема. Сучасні технології навчання.

I. Опрацювавши «Енциклопедію інтерактивного навчання» (авт.О. Пометун та ін.), представити та проаналізувати структурно-логічну схему інтерактивних технологій навчання. Обґрунтувати, які із зазначених інтерактивних технологій навчання найширше можуть бути використані в процесі викладання німецької/англійської мов школярам.

Тема. Особливості навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами. Умови інтегрування дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітні навчальні заклади. Організація освітнього процесу в класах, де навчаються учні з особливими освітніми потребами.

Тема. Особистісно-орієнтовані технології навчання.

Підготувати представлення однієї з поданих особистісно-орієнтованих технологій на заняттях з німецької/англійської мови та літератури:

- технологія різнорівневого навчання;
- технологія навчання як навчального дослідження;
- технологія навчання в співробітництві;
- технологія евристичного навчання;
- метод проєктів;
- розвиваюче навчання – (С. Занков, В. Давидов, Д. Ельконін)

Тема. Предметно-орієнтовані технології навчання.

Проаналізувавши вказані технології, визначити їх основні ознаки та визначити їх переваги у процесі викладання німецької/англійської мови та літератури в закладах загальної середньої освіти для базової школи:

- технологія постановки мети;
- технологія повного засвоєння (М. Кларина);
- технологія педагогічного процесу у С. Шевченка;
- технологія концентрованого навчання;
- модульне навчання.

Тема.. Інформаційні технології.

Описати сутність кожної з поданих інформаційних технологій та запропонувати варіант використання однієї з технологій в процесі викладання німецької/англійської мови та літератури в закладах загальної середньої освіти для базової школи:

- ІКТ (інформаційно-комунікаційні технології);
- технології дистанційного навчання.

Тема. Технології оцінювання досягнень учнів:

Проаналізувавши вказані технології, визначити їх переваги в освітньому процесі ЗЗСО.:

- технологія «Портфоліо»;
- безоцінкове навчання;
- тестові технології;
- рейтингові технології.

Обґрунтувати варіант оцінювання навчальних досягнень учнів у процесі вивчення німецької/англійської мови та літератури в закладах загальної середньої освіти для базової школи:

Тема. Мета виховання в сучасній школі.

1. Опрацювавши Концепцію національно-патріотичного виховання, Закон України «Про загальну середню освіту», «Концепцію нової української школи», «Професійний стандарт учителя 2021» визначте загальну мету виховання, портрет сучасного випускника закладу загальної середньої освіти та сучасного вчителя закладу освіти.

Тема. Сутність процесу виховання

1. Опрацюйте Закон України «Про освіту», випишіть завдання виховання підростаючого покоління.
2. Опрацюйте Концепцію національного виховання, випишіть положення про сутність національного виховання, зміст загальнолюдських і національних морально-духовних цінностей.

Тема. Методика розумового виховання та формування основ наукового світогляду.

Знайомлячись з твором В.Сухомлинського «Серце віддаю дітям», визначте напрями діяльності вчителя з формування культури розумової праці.

Підготуйте інтелектуальну гру для школярів.

Запропонуйте завдання для дослідницької діяльності школярів.

Тема. Методика морального виховання учнів

Користуючись різними науковими джерелами, випишіть моральні якості особистості, що характеризують менталітет українського народу.

Визначте основні аспекти ціннісного виховання особистості.

Обґрунтуйте основні завдання патріотичного виховання школярів.

Запропонуйте фрагмент позакласної форми виховної роботи, спрямованої на профілактики негативної поведінки школярів та боулінгу.

Тема. Методика естетичного виховання

1. Обґрунтуйте уявлення українського народу про прекрасне і потворне.

2. Спроектуйте портрет естетично вихованої людини.

Тема. Методика фізичного виховання.

1. Користуючись збіркою українських прислів'їв, приказок, випишіть 15-20 прислів'їв про ставлення народу до здоров'я.

2. Запропонуйте завдання для школярів з метою формування в них здоров'язбережувальної поведінки.

Тема. Методика трудового виховання

Випишіть з українських фольклорних джерел приклади ставлення народу до праці, її роль в житті людини.

Випишіть три методики вивчення рівня сформованості учнів працелюбства, їх професійної спрямованості.

Тема. Сім'я і сімейне виховання в сучасному суспільстві.

Опрацювавши педагогічну літературу, визначте умови успішного виховання дітей в сім'ї.

IV. Політика оцінювання

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, лабораторних занять, самостійної роботи, виконання ІНДЗ тощо.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне опитування, захист проєктів, лабораторних занять, виступи на практичних заняттях, експресконтроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем вищої освіти тощо. Максимальна кількість балів за кожну з форм роботи визначено у таблиці 5 силабуса освітнього компонента (критерії оцінювання в таблиці 6). Виконання ІНДЗ передбачає розробку та презентацію фрагменту конспекту уроку німецької мови для певного класу та підготовку і проведення форми поза аудиторної виховної роботи. Максимальний баз за виконання та захист ІНДЗ– 2 б (таблиця 7).

Таблиця 6

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
1.5 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає

	достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
1 бал	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
0,5 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Таблиця 7

К-ть балів	Критерії оцінювання роботи
0.5	Якість, чіткість, обґрунтованість добору дидактичного матеріалу. Вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематиці обраної теми.
2 балів	Творчий підхід до виконання ІНДЗ
0,5 бали	Якість оформлення роботи. Відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
2 бали	Разом

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання здобувача освіти у формі обов'язкового складання екзамену.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента.

Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить не більше як 60.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом (програмою), і набрав при цьому не менше як 75 балів. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти.

Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань, як правило, за шкалою від 0 до 60.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач складає іспит у формі опитування тестового контролю тощо. У цьому випадку на іспит виносяться 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, семінарів, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт, тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК:

- виступ із доповіддю на секційному засіданні конференції, участь у майстер-класі, презентація участі у вебінарах тощо – до 10 балів.

Як форми неформальної/інформальної освіти можуть бути:

Представлення результатів перегляду вебінарів на теми:

«Навчання під час повітряних тривог: поради для вчителів, учнів і батьків»

<https://naurok.com.ua/webinar/navchannya-pid-chas-povitryanih-trivog-poradi-dlya-vchiteliv-uchniv-i-batkiv>).

STEAM-активності в НУШ (<https://naurok.com.ua/webinar/steam-aktivnosti-v-nush>);
Формувальне оцінювання на уроках англійської мови (і не тільки) (<https://naurok.com.ua/webinar/formuvalne-ocinyuvannya-na-urokah-angliysko-movi-i-ne-tilki>).

Як розпізнати булінг у класі та знищити його як явище (<https://naurok.com.ua/webinar/yak-rozpoznati-buling-u-klasi-ta-znischiti-yogo-yak-yavische>).

Порядок присудження додаткових балів затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти (витяг із протоколу засідання кафедри № 1 від 29.08.2022. (ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/uk/normativnopravova-baza>).

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим.

З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. До практичних занять здобувачі освіти готують навчально-методичні кейси (електронні, рукописні, друковані) та презентують їх в аудиторії із застосуванням мультимедійної презентації та сучасних інструментів освітнього процесу (інфографіки, інтелект-карти, таблиці, схеми, інтерактивні стрічки, діаграми і т. ін.). Пропуски практичних занять відпрацьовуються: здобувач освіти опрацьовує тему самостійно, виконує практичні завдання до теми, укладає навчально-методичні кейси. На консультаціях здобувач освіти має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки, зокрема:

- не толерувати плагіат, списування, неправомірне використання чужих напрацювань;
- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та правильно оформляти покликання на використані інформаційні джерела;
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаною іншими особами; мінімальний відсоток унікальності – 60 %.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Види контролю: поточний, підсумковий ([деталі за посиланням](#)). Методи контролю: експрес-контроль підготовки до заняття, виконання домашніх завдань, поточне опитування, оцінка роботи

протягом практичного заняття, оформлення результатів самостійної роботи, доповіді, презентації. Порт фоліо, тестування.

Форма контролю: екзамен.

Питання до екзамену:

1. Предмет педагогіки
2. Методологічні основи педагогіки
3. Основні етапи розвитку педагогіки
4. Основні категорії педагогіки
5. Галузі педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
6. Поняття педагогічних технологій, їх види
7. Загальна характеристика сучасних педагогічних технологій.
8. Поняття про розвиток і формування особистості. Технологія критичного розвитку.
9. Основні фактори та рушійні сили процесу розвитку й формування особистості.
10. Взаємозв'язок розвитку, виховання та навчання.
11. Роль діяльності, спілкування, власної активності у розвитку та вихованні особистості
12. Врахування закономірностей вікового та індивідуального розвитку дітей, підлітків, юнаків.
13. Методика виховної роботи, її сутність.
14. Дидактика як галузь педагогічних знань
15. Сутність процесу навчання, його методологічні основи та рушійні сили
16. Функції процесу навчання, взаємозв'язок між ними.
17. Технологія проектування процесу навчання. Структурні компоненти процесу навчання.

Специфіка організації процесу навчання в умовах інклюзії.

18. Технології особистісно-орієнтованого навчання
19. Процес засвоєння знань
20. Різні підходи до процесу навчання в сучасній школі
21. Технологія відбору та структурування змісту освіти.
22. Технологія укрупнення дидактичних одиниць.
23. Технологія інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріал.
24. Технологія проблемного та програмованого навчання.
25. Шляхи оновлення змісту освіти в сучасних умовах розбудови національної школи
26. Документи, що визначають зміст освіти (Державний стандарт загальної середньої освіти для базової школи, Типові освітні програми загальної середньої освіти для базової школи, Типові освітні програми спеціальних закладів загальної середньої освіти, навчальні програми, модельні навчальні програми, підручники, посібники, інтернет-платформи).
27. Поняття про методи навчання
28. Основні підходи до класифікації методів навчання
29. Загальна характеристика методів за джерелом інформації
30. Загальна характеристика методів за рівнем пізнавальної діяльності (активності) школярів.
31. Характеристика методів контролю та самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний контроль, самоконтроль, метод машинного контролю.
32. Інтерактивні технології навчання. Методи та прийоми інтерактивних технологій навчання.
33. Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань.
34. Технологія вибору методів навчання.
35. Критерії відбору методів навчання
36. Сутність поняття форма організації навчання
37. Урок – основна форма організації навчання
38. Форми організації навчання класно-урочної системи (семінар, практикуми, екскурсії, диспути, факультативи, консультації)
39. Домашня робота учнів. Види домашніх завдань, вимоги до них.
40. Класифікації уроків (за основним способом проведення, за основними етапами, за основною дидактичною метою).
41. Квест, гра, конференція, семінар, майстер-клас, тренінг як сучасні форми навчання.
42. Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання. Навчальні гуртки та проблемні творчі об'єднання школярів.
43. Педагогічна технологія на основі системи ефективних уроків.

44. Підготовка вчителя до уроку. Вимоги до сучасного уроку.
45. Технологія тестового та формувального оцінювання.
46. Технологія «Портфоліо»; безоцінкове навчання.
47. Рейтингові технології.
48. Виховання як спеціально організований і свідомо здійснюваний процес. Виховна робота. Методика організації виховної роботи в сучасній школі.
49. Закономірності процесу виховання.
50. Принципи виховання їх характеристика
51. Ідеал та мета виховання на різних етапах розвитку суспільства. Діагностичність мети виховання. Сучасний випускник та сучасний вчитель: основні ролі та компеттності.
52. Структура процесу виховання, її характеристика.
53. Поняття про методи та засоби виховання.
54. Методи формування свідомості особистості.
55. Методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки.
56. Методи стимулювання поведінки та діяльності
57. Методи контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.
58. Планування роботи класного керівника. Види, структура планів.
59. Напрями національного виховання. Методика естетичного та етичного виховання, їх завдання, шляхи реалізації.
60. Методика морального виховання школярів. Зміст, методи та шляхи реалізації морального виховання. Профілактики булінгу серед школярів.
61. Методика розумового виховання школярів. Формування основ наукового світогляду школярів.
62. Мета, завдання та зміст трудового виховання школярів. Методика реалізації трудового виховання.
63. Мета, завдання та зміст та методика економічного виховання школярів.
64. Мета, завдання, зміст та методика статевого виховання школярів.
65. Професійна орієнтація учнів в системі роботи класного керівника, її форми та методи.
66. Мета, завдання, зміст фізичного виховання школярів. Методика формування здоров'язбережувальної поведінки учнів.
67. Форми та засоби фізичного виховання. Основи здорового способу життя.
68. Завдання, основні принципи та зміст сімейного виховання.
69. Умови ефективності сімейного виховання.
70. Класний керівник. Плани виховної роботи класного керівника. Інноваційні форми виховної роботи класного керівника зі школярами та родинами школярів на засадах педагогіки партнерства.
71. Умови ефективності взаємодії класного керівника та батьків. Командна робота класного керівника з іншими фахівцями у вихованні дитини з особливими освітніми потребами.
72. Сутність, ознаки та функції колективу.
73. Вплив дитячого колективу на особистість дитини. Структура дитячого колективу.
74. Процес розвитку колективу. Профілактика класним керівником негативний явищ в учнівському колективі.
75. Методична робота в школі. Упровадження в практику роботи школи інноваційного педагогічного досвіду.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано

60–66	Достатньо	Е	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Фх	Необхідне перекладання

VII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Основна

1. Бартків О.С. Педагогіка (Методика виховної роботи) : навч.-метод. рекоменд. (для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Математика, біологія, здоров'я людини, інформатика, фізика, географія, фізична культура, хімія). Луцьк, 2020. 57 с.
2. Бартків О.С. Елементи дистанційного навчання в процесі вивчення курсу «Методика виховної роботи». *Педагогічний часопис Волині : науковий журнал*. Луцьк, СНУ ім. Лесі Українки, 2020. 1(12). 130с. С. 56-61.
3. Державний стандарт базової загальної середньої освіти. [Електронний ресурс]. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
4. Закон України «Про освіту». Освіта України : нормативно-правові документи : зб. нормат. док. К. : Міленіум, 2017.
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text>.
6. Закон України Основи законодавства України про охорону здоров'я: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
7. Зайченко І. В. Педагогіка. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Освіта України, 2017. С. 410–415.
8. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К. : НТУ, 2017. 172 с.
9. Концепція Нової української школи . Управління школою. 2017. № 34-36. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
10. Каменєва Т.М. Теоретичні основи навчання: навчально-методичний. К.: МНУЦ, 2018. 282 с.
11. Кондрашова, Л.В., Лаврентьєва, О.О., Зеленкова, Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний. Кривий Ріг : КДПУ, 2008 187 с
12. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді: Режим доступу : <https://nus.org.ua/news/mon-zatverdilo-novu-kontseptsiyu-patriotichnogo-vyhovannya/>
13. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», 2020. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovih-klasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyi-osviti>
14. Методика виховної роботи. Практикум : навчально-методичний посібник для студ. пед. ун-тів / кол. авт.; ред. О.О. Лаврентьєва. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 102 с.
15. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : навчальний посібник для аспірантів (денна та вечірня форми навчання) / Укладач Л.І.Васецька. Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018.169с
16. Твердохліб Т. С. Педагогічна майстерність класного керівника в організації виховної роботи: навч.-метод. посіб. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2017. 156 с.

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання – нова освітня філософія. *Позакласний час*. 2019. № 4. С. 42–54.
2. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки [Текст] : навч. посіб. К. : Знання, 2018. 566с.
3. Гніденко М. П. Новий підхід до педагогічного процесу в умовах інформатизації. *Вісник Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій*. 2012. № 3. С. 61–66.
4. Гончаренко С. Методологічні особливості наукових поглядів на педагогічний процес. *Шлях освіти*. 2012. № 4. С. 2-10.

5. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997. 376с.
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (Указ Президента України № 344/2013 від 25 червня 2013 р.) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://pon.org.ua/novyny/2446-nacionalna-strategiya-rozvitku-osviti-v-ukrayini.html>
7. Організаційні форми виховної роботи, 2019. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://studentam.net.ua/content/view/2308/85/>
8. Сухомлинський В. О. Методика виховання колективу : вибрані твори : в 5 т. Т.4. К. : Рад. шк., 1976. Т. 1. С. 401–637.
9. Сухомлинський В.О. Народження громадянина : вибрані твори у 5 т. Т. 1. К. : Рад. шк., 1997. 670 с.
10. Сухомлинський В. О. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Вибрані твори : в 5-ти т. Т. І. К. : Рад. шк., 1976. С. 55–209.
11. Сухомлинська О.В. Теоретичні проблеми виховання і діяльність позашкільних закладів. *Початкова школа*. 2015. № 1. С. 28–30.
12. Сухомлинська О. Колектив і особистість у контексті філософії освіти. *Шлях освіти*. 2017. № 4. С. 2-5.
13. Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори : у 2т. К. : Рад. шк.. 1983. 489 с.